Читання

Розділ 8. Відкриваємо світ літературних байок, казок і п'єс

Дата: 14.03.2025

Клас: 4 – Б

Предмет: Літературне читання

Вчитель: Таран Н.В.

Тема: Володимир Рутківський «Угода».

Повторення. Народні усмішки.

Мета: продовжувати знайомити учнів з творами сучасних українських письменників і поетів; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

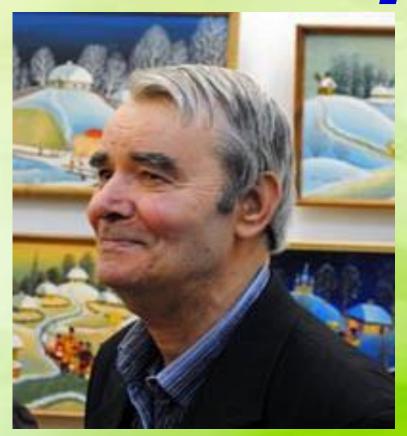
Скоромовка скоромовить

Скочив котик, сів на плотик. Миє ротик і животик. Він біленький і чистенький, -Гарний Мурчик мій маленький.

Гра " Слухняний язичок "

Яє-яє-яє - наш Воркотик не гуляє Ає-ає-ає - ниточки снує-мотає. Ок-ок-о - як змотає на клубок, Ок-ок-ок - зшиє Галі фартушок.

Володимир Рутківський

Український поет, прозаїк, журналіст, дитячий письменник.

Народився 18 квітня 1937 року на Черкащині. Вступив до Одеського інституту харчової промисловості. Через два роки перевівся до Одеського політехнічного інституту. Закінчв Вищі літературні курси в Москві. Починав Володимир Рутківський як поет. Але згодом вирішив писати для дітей. Живе і працює в Одесі.

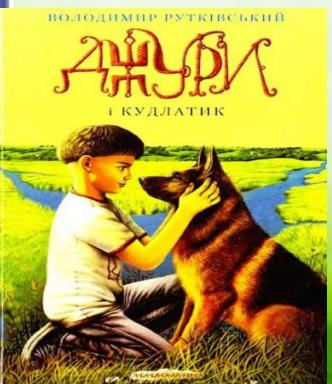

Словник, "Пірамідка " **ЛЬОХ** парне доїння холодне пряжене

" Розірваний текст " Сте пан Арис тарх півк ільця рброд буте шкур инка пропе лером

Угода

(уривок)

- Отаке-то життя, сумовито докінчив Аристарх, втупившись у сонячну пляму, що повільно піднімалася по стіні льоху. — А от у вас, людей, кажуть, їжа зовсім інакша. Це правда?
 - Правда, не вагаючись погодився Степан.
 - От ти, наприклад, що з'їв би у першу чергу?

Степан замислився,

- Багато чого... Для початку я, мабуть, випив би кухоль молока.
- Молока? перепитав Аристарх і жадібним поглядом впився в Степанове обличчя. — Я чув, що це неймовірна смакота, але ні разу ще не куштував. А яке воно хоч на вигляд, те молоко?
- Звичайнісіньке, відказав Степан. Біле і смачне.
 Можна пити його відразу ж після доїння. Таке молоко називається парним.
 - Зрозуміло, сказав Аристарх і збуджено облизався.

 — А ще є пряжене молоко, — продовжував Степан. — Це коли воно вистоїться в печі і на ньому з'явиться така бура шкуринка.

Язик Аристарха пропелером заходив навколо писка.

- А ще є просто холодне молоко, вів далі Степан, мимоволі захоплюючись. — З льоху. То найсмачніше молоко.
 Особливо в таку спеку, як зараз.
 - Ня-ав! вихопилося з Аристархової пащеки.

Проте Степан так захопився спогадами, що навіть не помітив цього.

- Ні, я, мабуть, почав би не з молока, заперечив він сам собі. — Я, мабуть, спочатку приготував би бутерброд. Або цілих два.
 - Бутерброд?

- Атож. Відбатував би добрячий кусень хліба, потім намазав би його маслом...
- Маслом... мрійно промуркотів Аристарх. Яке смачне слово!
- Що там слово! відмахнувся Степан. Саме масло ще смачніше... А на бутерброд з маслом я поклав би ще й добрячий шмат ковбаси!
- Мня-уу! вирвалося з Аристарха. А це ще що таке?
 Він так схилився над лядою, що, здавалося, от-от звалиться до Степанових ніг.
- Так ти ж ковбасу вже їв, зауважив Степан. Батько тобі, мабуть, з півкільця відрізав. Невже забув?
- Ні! вигукнув Аристарх і глитнув слинку. Обрубок його хвоста застукотів по землі кулеметною чергою. — Нічого я не забув. Якби забув, то зараз розмовляв би з тобою

- інакше... Отже, поклав ти на масло ков... він знову глитнув слинку, — ковбасу. А що далі?
- Нічого особливого, відказав Степан. Узявся б за того бутерброда і почав би його їсти.
 - I BCe?
 - А що ще?
 - Маю на увазі той, другий, бутерброд.
 - Який другий? здивувався Степан.
- Ну, той самий... ти ж казав, ніби в тебе є одразу два бутерброди...
- А-а... З'їв би й другий. А потім запив би це все молоком.
- Парним, з печі? жваво поцікавився Аристарх. Чи з льоху?
- Мабуть, більше смакуватиме з льоху, подумавши, відказав Степан.

Аристарх надовго замовк. Його збуджений погляд блукав, здавалося, далеко звідси. Час від часу чаклунський кіт

нервово здригався і облизував писок рожевим, завбільшки з дитячий копачик, язиком.

- І багато їх у вас? нарешті подав він голос.
- Чого? не зрозумів Степан.
- Який же ти нетямущий, поморщився Аристарх. —
 Ну, бутербродів з ковбасою. І молока.
- Скільки завгодно! вигукнув Степан. Ет, мені б тільки опинитися вдома! А там...

Аристарх знову надовго замовк. Степанові навіть здалося, ніби кіт заснув.

 — А що... мабуть, я зміг би тебе відпустити, — озвався він. — Тільки, зрозуміло, ненадовго. Але за це ти мені масш принести побільше бутербродів і молока.

Степан відчув, як серце в грудях забилося частіше. Здасться, його хитрощі починають діяти!

А кіт з острахом озирнувся в бік самітної сторожки.

 Мабуть, влетить мені від хазяйки, якщо довідається, — вагаючись, муркнув він. — Та що вдієш, коли їсти хочеться... Значить так, — звернувся він до Степана. — Я тебе ненадовго відпускаю додому, а ти мені за це принесеш побільше того, що обіцяв. Домовилися?

Неймовірна радість охопила Степана. Ось воно! Та за те, аби хоч на хвилю опинитися в Горобцях, можна пообіцяти гору бутербродів і річку молока! А там нехай-но хтось спробує витягти його звідтіля! Та ні, він сюди повернеться, ще й хутко, — але вже не сам. З батьком прийде. З міліціонером дядьком Дмитром. З усіма горобцівськими чоловіками. Отоді вже баба-яга і цей страхітливий котяра заплатять за все!

хоч як йому було важко, Степан вдав, ніби вагається.
 Зрештою хлопець махнув рукою і сказав:

Гаразд. Домовилися.

Аристарх почав опускати драбину до льоху, проте тут же висмикнув її назад.

 Е-е, ні, так не годиться, — сказав він. — Знаю я вас, людей! Спочатку ми зробимо ось що...

Він щез і за хвилину повернувся з кухлем у лапах.

- Пий, наказав він.
- Що це?

Аристарх задоволено ворухнув вусами.

 Не впізнаєщ? Та це ж те саме зілля, яким моя хазяйка напоїла вас, коли ви прийшли сюди вперше! Називається воно забудькуватим зіллям. Вихилив кухля — і з твоєї голови вилітає все, що може нам з хазяйкою зашкодити.

Степан розгубився. Тільки забудькуватого зілля йому бракувало!

- Так я вже його пив! сказав він. І не тільки його. Скільки можна!
- Скільки треба, стільки й вип'єщ, відрізав Аристарх. Пий, кажу тобі, а то не випущу! До дна! Ось так. Тепер можеш вилазити… Ні, зачекай ще трохи!..

Аристарх, пильно дивлячись Степанові в очі, почав щось швидко-швидко бубоніти. По тому двічі крутнувся на правій задній лапі і раз — на лівій. Тоді стрибонув у повітря, ніби його вшпигнули, приземлився і з полегкістю видихнув:

- Ху-ух... Оце, мабуть, і все. Відтепер ти будеш не сам.
 Тепер з тобою йтиме мій внутрішній голос
 - Внутрішній? отетерів Степан. А це що таке?
 Писок Аристарха розплився у вдоволеній усмішці.
- Можеш вважати, що внутрішній голос це те ж, що і я сам, — сказав він. — Хіба що він буде при тобі.
 - А навіщо він мені потрібен, той голос?
- Щоб нагадувати про моє існування. Весь час, щохвилини, зрозумів? А тепер чеши звідсіля, поки хазяйка не вийшла з хати. І гляди мені, не скупися!

По приставленій драбині Степан вибрався з льоху і щосили рвонув у напрямку Горобців. Та вже за кілька кроків з голови йому вилетіло все, про що він збирався розповісти. В ній снувалася одна-однісінька жаліслива думка: «Бідний, нещасний Аристарх! Він ще ніколи в житті не пив молока! Він майже не куштував ковбаси! Він жодного разу не ласував бутербродами з маслом...»

Гра "Східці " СУМОВИТО добрячий неймовірно не вагаючись смакуватиме Гра "Гірка " нервово з острахом нетямущий кулеметною чаклунський захоплюючись

Гра "Знайди пару "

писок пащека відбатував глитнув копачик

проковтнув відрізав лопатка DOT морда

Виконай тестові завдання

- 1. Хто головні герої уривка?
- а) Степан, Аристарх;
- б) автор, Степан, Аристарх, баба яга;
- В) баба-яга, Степан, кіт.
- 2. Про яке молоко розповідав Степан Аристархові? Вибери правильні відповіді.
- а) про пряжене;
- б) про кип'ячене;
- в) про парне;
- г) про холодне

- 3. Яка шкуринка з'являлася на пряженому молоці?
- а) руда;
- б) бура;
- в) cipa.
- 4. Про який бутерброд мріяв Степанко?
- а) Батон, масло, ковбаса;
- б) хліб, майонез, ковбаса;
- в) хліб, масло, ковбаса.

- 5. Чим спокушав Степан кота?
- А) сметаною і ковбасою
- Б) молоком і ковбасою
- В) молоком і бутербродами
- 6. За що Аристарх погодився відпустити Степана?
- А) за бутерброди і молоко
- Б) за побільше ковбаси
- В) за батон з ковбасою

Прочитай про...
(робота в парах)

Гряд - про парне молоко.

II ряд - про пряжене молоко.

III ряд - про бутерброд.

Рефлексія. Вправа «Відкритий мікрофон».

- Сьогодні я прочитав (ла) про...
- Було цікаво дізнатися...
- Було складно...
- Я зрозумів(*ла*), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився(лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг (змогла)....

Пояснення домашнього завдання.

Хрестоматія с.171 -175.
підготуй виразне читання уривка в особах.
Творче завдання:
яким ти уявляєш Аристарха
– опиши усно або намалюй.

Роботи надсилайте на Нитап

Діаграма Венна "Чим схожий і відмінний характер персонажів?" Kim Apucmapx Ядвіга Олізарівна Степан